

NBX-002-002408

Seat No. _____

M. Com. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2017

ECT - 05 : Account & Taxation : Paper - V

(Advance Corporate Accounting)

Faculty Code : 002

Subject Code : 002408

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નની જમણી બાજુ ગુણ દર્શાવેલ છે.
(2) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.

- 1 મહેશ એન્ડ કું કે જે રાજકોટ ખાતે છે તેની શાખા આગ્રામાં આવેલ છે. 20 આગ્રામાં જે માલસામાન વેચવામાં આવે છે તે રાજકોટ ખાતેથી મોકલવામાં આવે છે. પરંતુ શાખા અને હેડ ઓફિસ વચ્ચે કોઈ પણ પ્રકારના ખર્ચાઓની ચોપડે નોંધ કરવામાં આવતી નથી. બ્રાન્ચ દ્વારા હેડ ઓફિસને સમયસર નાણાં મોકલવામાં આવે છે. 30, સપ્ટેમ્બર 2016,ના રોજ જ્યારે શાખા પોતાના હિસાબી ચોપડા બંધ કરે છે ત્યારે તેનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું :

જવાબદારી	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
લેણદારો	30,000	દેવાદારો	1,50,000
હેડ ઓફિસ ખાતું	1,26,000	બેંકમાં રોકડ સિલક	6,000
		મકાન વિસ્તૃતીકરણ ખાતું	
		હેડ ઓફિસને ખાતે લઈ ગયા	Nil
	1,56,000		1,56,000

- 31, માર્ચ 2017,ના રોજ છ મહિનાનો સમય પુરો થાય છે ત્યારે, નીચે મુજબના વ્યવહારો આગ્રાની શાખાના ચોપડે નોંધાયેલ હતા :

	રૂ.
ખરીદી	36,000
વેચાણ	1,80,000
બેંકમાં રોકડ સિલક	21,000
હાથ પર રોકડ	1,200
મકાન ખાતું (કોન્ટ્રાક્ટરને ફરીથી ચૂકવેલ રકમ)	3,000
બેંકમાં જમા કરાવેલ રોકડ	60,000
લેણદારોને ચૂકવેલ રોકડ	45,000
મળેલ વટાવ	900
ચૂકવેલ વટાવ	6,000
દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ	1,20,000
મેનેજરને ચૂકવેલ નવ મહિનાનો પગાર	5,400
એક વર્ષ માટે ભરેલ આગનું વીમા પ્રીમિયમ	2,400
પગાર (જેમાં રૂ. 1,500 અગાઉથી ચૂકવેલ છે.)	3,000
ચૂકવેલ મજૂરી	15,000

તા. 31-3-2017ના રોજ આગ્રાની શાખાના હિસાબી ચોપડે હેડ ઓફિસનું ખાતું તૈયાર કરો, હિસાબી ચોપડાઓ બંધ કર્યા પછીની નોંધો અને શાખાનું પાકું સરવૈયું તે જ તારીખનું જે તા. 30 સપ્ટેમ્બર 2016ના રોજ તૈયાર થયેલ છે તેવી ધારણા સાથે દર્શાવો.

અથવા

- 1 શ્રી રામ સ્ટોર્સ, રાજકોટ (ભારત)ની શાખા (યુ.એસ.એ) કેલિફોર્નિયા શહેરમાં 20 છે. નીચે તા. 31-3-2017ના રોજનું તેનું કાયું સરવૈયું આપેલ છે :

વિગત	ઉધાર	જમા
	[US \$]	[US \$]
ઓફિસ ખર્ચા	31,00,000	—
નાણાકીય ખર્ચા	11,50,000	—
પરચૂરણ ખર્ચા	18,80,000	—

વેચાણ - વિતરણ ખર્ચા	27,00,000	—
મુખ્ય ઓફિસનું ખાતું	—	3,20,00,000
ખરીદ - વેચાણ	4,10,00,000	3,80,00,000
શરૂઆતનો સ્ટોક	58,00,000	—
દેવાદારો - લેણદારો	55,00,000	30,50,000
હૂંડીઓ	14,00,000	8,50,000
રોકડ - બેંક	13,70,000	—
ફર્નિચર ખરીદી (1-10-2016)	1,00,00,000	—
કુલ	7,39,00,000	7,39,00,000

તા. 31-3-2017ના રોજ શાખા પરના આખર સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન રૂ. 1,76,00,000 US \$ કરવામાં આવ્યું હતું. શાખા ખાતાની ઉધાર બાકી મુખ્ય ઓફિસના ચોપડે રૂ. 1,53,00,000 હતી. વિનિમય દરો નીચે મુજબ છે :

તા. 1-4-2016	100 US\$ = રૂ. 48
તા. 1-10-2016	100 US\$ = રૂ. 50
તા. 31-3-2017	100 US\$ = રૂ. 52
સરેરાશ દર	100 US\$ = રૂ. 50

ફર્નિચર પર 25% ઘસારો ગણો :

મુખ્ય ઓફિસના ચોપડે તા. 1-4-2016 થી તા. 31-3-2017 સુધીના હિસાબી સમયગાળા માટે ભારતીય ધોરણ - 11 મુજબ રૂપાંતરિત કાર્યું સરવૈયું, વેપાર ખાતું, નફા-નુકસાન ખાતું અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

- 2 અંબર એન્ડ કું ના ચોપડામાંથી નીચે મુજબની માહિતી મેળવવામાં આવી, કે 20 જે પોતાના હિસાબો સ્વયં સંતુલિત ખાતાવહીની પદ્ધતિ પ્રમાણે દેવાદારોની ખાતાવહી, લેણદારોની ખાતાવહી અને સામાન્ય ખાતાવહી રાખે છે, જુદા જુદા હિસાબી હવાલાઓની ખાતાઓમાં અસર દર્શાવો.

	રૂ.
ઉધાર બાકી (1-3-2016)	45,750
જમા બાકી (1-3-2016)	54,900

માર્ચ માસના વ્યવહારો :	
ઉધાર ખરીદી	20,500
ઉધાર વેચાણ	22,700
વેચાણ પરત	400
ખરીદ પરત	600
ગ્રાહકો પાસેથી મળેલ રોકડ	25,500
માંડી વાળેલ ઘાલખાઘ	2,500
ગ્રાહકો ખાતે ઉધારેલ પરચૂરણ ખર્ચ	345
વેપારી પાસેથી મળેલ વટાવ	670
ગ્રાહકોને આપેલ વટાવ	450
વેપારીઓને ચૂકવેલ રોકડ	30,700
દેવાદાર પાસેથી મળેલ હૂંડીઓ	8,500
લેણદારોની સ્વીકૃત કરેલ હૂંડીઓ	12,000
નકારાયેલ અને પરત આવેલ લેણીહૂંડી	1,200
નકારાયેલ દેવીહૂંડી	3,000
લેણદારો પાસેથી મળેલ કસર	275

અથવા

2	1, માર્ચ 2016 પરચૂરણ લેણદારોની બાકી	રૂ. 20 1,25,000
	માર્ચ માસ દરમિયાનના અન્ય વ્યવહારો :	
	- ઉધાર ખરીદી	35,000
	- કુલ ચુકવણી	68,000
	- લેણદારોને આપેલ વટાવ	2,500
	- ખરીદ પરત	4,000
	- દેવી હૂંડી સ્વીકારી	12,000
	- લેણદારોએ અંશતઃ નુકસાન પામેલ માલ પર કિંમતમાં ઘટાડો મંજૂર કર્યો.	1,500

શ્રી રામ ટ્રેડર્સ તેના ચોપડા આપમેળી ખાતાવહીની પદ્ધતિથી રાખે છે. ઉપરોક્ત વિગતો ઉપરથી સામાન્ય ખાતાવહીમાં જરૂરી હવાલાની નોંધ લખો. જ્યારે લક્ષ્મણ નામના લેણદારની રૂ. 125ની બાકી દેવાદારોની (વેચાણ) ખાતાવહીમાં લઈ જવામાં આવે ત્યારે તમે કઈ આમનોંધ કરશો ?

૩ માતમ લિમિટેડનું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે, તે જ ૧૫ દિવસે કંપનીનું સ્વૈચ્છિક વિસર્જન કરવામાં આવ્યું :

પાકું સરવૈયું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજનું.

મૂડી - દેવાં	રૂ.	મિલકતો - લેણાં	રૂ.
શેર-મૂડી :		- ચંત્રો	1,60,000
- 2000, 12% પ્રેફરન્સ શેર		- મકાન - જમીન	3,50,000
દરેક રૂ. 100 નો પૂરા		- માલ સામાન	70,000
ભરપાઈ	2,00,000	- રોકાણો	75,000
- (અ) પ્રકારના 2000 ઇકિવટી		- દેવાદારો	61,300
શેર દરેક રૂ. 100નો		- બેંક સિલક	28,700
રૂ. 80 ભરપાઈ	1,60,000	- પ્રાથમિક ખર્ચા	25,000
- (બ) પ્રકારના 1500 ઇકિવટી		- નફા-નુકસાન ખાતું	80,000
શેર દરેક રૂ. 100નો			
રૂ. 60 ભરપાઈ	90,000		
- (ક) પ્રકારના રૂ. 1000 ઇકિવટી			
શેર દરેક રૂ. 100નો			
રૂ. 40 ભરપાઈ	40,000		
- 10%ના ગીરો ડિબેન્ચર્સ	2,00,000		
- ડિબેન્ચર પર ચઢેલું વ્યાજ	10,000		
- લેણદારો	1,50,000		
	8,50,000		8,50,000

મિલકતોની ઉપજ :

(1) મકાન - જમીન	રૂ. 2,83,000
(2) યંત્રો	રૂ. 77,500
(3) માલ સામાન	રૂ. 62,700
(4) દેવાદારો	રૂ. 38,800

વધારાની વિગતો :

કુલ લેણદારોમાં રૂ. 10,000 પસંદગીના છે. આ ઉપરાંત રૂ. 75,000ના લેણદારોને ત્યાં રોકાણો ગીરવે છે. તે તેમણે રૂ. 78,000 માં વેચ્યાં અને વધારો લિક્વિડેટરને આપ્યો છે. રૂ. 25,000ના લેણદારો 20% ઓછા તથા રૂ. 15,000ના લેણદારો 30% ઓછા ચૂકવ્યા અને બાકીનાને પૂરેપૂરા ચૂકવવામાં આવ્યા.

ડિબેનચર હોલ્ડરોને તા. 30-9-2016ના રોજ નાણાં ચૂકવવામાં આવ્યા. લિક્વિડેશન ખર્ચ રૂ. 5,690 થયો. લિક્વિડેટરને મહેનતાણું તેણે ઉપજાવેલ રકમના 1% (સલામત લેણદારો પાસેથી મળેલ વધારા સિવાયની) અને પસંદગીના લેણદારો સિવાયના બિન સલામત લેણદારોને ચૂકવેલ રકમના 2% લેખે ગણવાનું છે.

લિક્વિડેટરનું છેવટનું પત્રક તૈયાર કરો. જરૂરી ગણતરી દર્શાવો.

અથવા

3 જમનેશ લિ. સ્વૈચ્છિક રીતે તા. 31-3-2017ના રોજ ફંડમાં ગઈ અને તેમની **15** સ્થિતિ નીચે મુજબ આપવામાં આવી છે :

- 2,000, 6% પ્રેફરન્સીયલ શેર રૂ. 100ના એક એવા પૂરા ભરાયેલા.	
- 1,000, ઈક્વિટી શેર રૂ. 100ના એક એવા પૂરા ભરાયેલા.	
- 1,000, ઈક્વિટી શેર રૂ. 100ના એક એવા, રૂ. 60 પ્રમાણે ભરાયેલા.	
- બાકી મંગાવેલ હપતા	6,000
- અગાઉથી મળેલ હપતા	4,000
- વાસ્તવિક કુલ મિલકતો (ઉપજ)	3,00,000
- પરચૂરણ લેણદારો (સુરક્ષિત)	40,000
- પરચૂરણ લેણદારો (બિન સુરક્ષિત)	20,000
- પસંદગીના લેણદારો	8,000

પ્રેફરન્સ ડિવિડન્ડ એક વર્ષનું ચૂકવવાનું બાકી છે જે ઈકિવટી શેરધારકો કરતા પ્રથમ હક્ક ધરાવે છે.

ફડયા અધિકારીએ અંશતઃ ભરપાઈ થયેલા શેર પર જરૂરી નાણાં મંગાવ્યા અને સંપૂર્ણ ભરપાઈ થયા.

જરૂરિયાત મુજબ તૈયાર કરો :

(અ) ભરણાની રકમની ગણતરી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

(બ) લિક્વિડેટરનું છેલ્લું હિસાબી પત્રક તૈયાર કરો.

4 નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે)

15

(1) કમ્પ્યુટરાઈઝ હિસાબી પદ્ધતિ માટે જવાબદાર પરિબળોની ચર્ચા કરો.

(2) સરકારી હિસાબી પદ્ધતિ અને વેપારી હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત.

(3) કમ્પ્યુટરાઈઝ હિસાબી પદ્ધતિ માટે આવશ્યક બાબતો વર્ણવો.

(4) ટ્રેઝરી.

(5) પૂરક ગ્રાન્ટ.

(6) સરકારી હિસાબી ધોરણો અંગેની સલાહકાર સમિતિ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Figures to the right indicate marks of the question.

(2) Show working notes as a part of your answer.

1 Mahesh & Co., of Rajkot has a branch in Agra. Goods **20**
sold at Agra are supplied from Rajkot but no charges are
made in the books as between the branch and the head office.
Cash remittances are made by the branch to the head office
from time to time. On September 30, 2016, the branch
balance sheet after closing the books was as follows :

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Creditors	30,000	Debtors	1,50,000
Head Office Account	1,26,000	Cash At Bank	6,000
		Building	
		Extension A/C	
		Transferred to	
		H.O.A/C	Nil
	1,56,000		1,56,000

From the six months ending 31-March 2017, the following transactions took place at Agra branch:

	Rs.
Purchases	36,000
Sales	1,80,000
Cash at bank	21,000
Cash in hand	1,200
Building A/C (further payment to contractors)	3,000
Cash sent to bank	60,000
Cash paid to creditors	45,000
Discount earned	900
Discount allowed	6,000
Cash collection from debtors	1,20,000
Manager's salary for 9 months	5,400
Fire insurance premium paid for one year	2,400
Salaries (including Rs. 1,500 paid in advance)	3,000
Wages paid	15,000

Prepare the Head office account in the books of Agra branch as on 31-3-2017, to show the entries after the books are closed and also the Branch Balance Sheet on the same date assuming it is to be made on the same as on 30 September, 2016.

OR

- 1 Shree Ram Stores, Rajkot (India) has the Branch in (USA) California City. The Trial balance as on dated 31-3-2017 has been given as under : 20

Particulars	Debit	Credit
	[US \$]	[US \$]
Office expenses	31,00,000	–
Financial expenses	11,50,000	–
Misc. Expenses	18,80,000	–
Sales – distribution expenses	27,00,000	–
Head office A/C	–	3,20,00,000
Sales – Purchases	4,10,00,000	3,80,00,000
Opening stock	58,00,000	–
Debtors – Creditors	55,00,000	30,50,000
Receivables	14,00,000	8,50,000
Cash – Bank	13,70,000	–
Purchase of Furniture (1-10-2016)	1,00,00,000	–
Total	7,39,00,000	7,39,00,000

The closing stock was assessed on dated 31-3-2017, it was Rs. 1,76,00,000 US \$. The debit balance of branch was in the book of Head office, it was Rs. 1,53,00,000. The exchange rate is as under :

Dt. 1-4-2016	100 US\$ = Rs. 48
Dt. 1-10-2016	100 US\$ = Rs. 50
Dt. 31-3-2017	100 US\$ = Rs. 52
Average Rate	100 US\$ = Rs. 50

Compute 25% Depreciation on furniture. As per Indian standard (I AS) 11 prepare conversion Trial balance, Trading A/C, P&L A/C and Balance sheet in the Books of Head office from period of 1-4-2016 to 31-3-2017.

- 2** From the following particulars as extracted from the **20**
 Books of Amber & Co. who keeps a Debtors' Ledger, Creditors' Ledger, and a General Ledger on the self-balancing System, shows how the various adjustments, accounts will appear in each of the Ledgers?

	Rs.
Dr, Balance (1-3-2016)	45,750
Cr, Balance (1-3-2016)	54,900
Transactions for the month of March :	
Credit Purchases	20,500
Credit Sales	22,700
Return Inwards	400
Return Outwards	600
Cash received from Customers	25,500
Bad debts written off	2,500
Sundry Charges debited to Customers	345
Discount received from Creditors	670
Discount allowed to Customers	450
Cash paid to Creditors	30,700
Acceptances received from Debtors	8,500

Creditors' bills accepted	12,000
B/R returned dishonoured	1,200
B/P dishonoured	3,000
Allowance from Creditors	275

OR

2	Balance of sundry creditors on	Rs. 20
	1 March, 2016	1,25,000
	Other transactions during month of March :	
	- Credit Purchases	35,000
	- Total Payments	68,000
	- Discount paid to Creditors	2,500
	- Purchases return	4,000
	- B/P accepted	12,000
	- Creditors have been partially accepted the decrease price on damaged goods.	1,500

Shree Ram Traders keep his Books with Self-Balancing Ledgers. From the above information necessary adjustments entries should be recorded in General Ledgers. How to write Journal entries in Debtors' (Sales) Ledger, if transfer of Rs. 125 outstanding of creditor name of Laxman?

3	Matam Ltd. went into voluntary liquidation on 31-3-2016,	15
	when it's Balance-Sheet was as under :	

Balance-sheet As at 31-3-2016

Capital & Liabilities	Rs.	Assets & Receivables	Rs.
Share Capital :		- Machinery	1,60,000
- 2000, 12% Pref. Shares		- Building - Land	3,50,000
fully paid-up Rs. 100		- Stocks	70,000
each	2,00,000	- Investments	75,000
NBX-002-002408]	11		[Contd...

- (A) Types, 2000 Equity shares Rs. 100 each Rs. 80 paid-up	1,60,000	- Debtors	61,300
- (B) Types, 1500 Equity shares 100 each Rs, 60 paid-up	90,000	- Bank balance	28,700
- (C) Types, 1000 Equity shares Rs. 100 each Rs. 40 paid-up	40,000	- Preliminary expenses	25,000
- 10% Mortgaged Debentures	2,00,000	- P&L A/C	80,000
- Interest due on Debentures	10,000		
- Creditors	1,50,000		
	8,50,000		8,50,000

Earning of Assets :

(1) Building-Land	Rs. 2,83,000
(2) Machinery	Rs. 77,500
(3) Stocks	Rs. 62,700
(4) Debtors	Rs. 38,800

Additional Information :

Creditors include preferential creditors' Rs. 10,000. Besides, Rs. 75,000 has been mortgaged to creditors. They sold them in Rs. 78,000 and additional amount was given to liquidators. The creditors of Rs. 25,000 have been paid 20% less and creditors of Rs. 15,000 have been paid 30% less and rest paid fully.

The Debenture holders have been paid on 30-9-2016. The expense of liquidation was Rs. 5,690. Liquidators were paid 1% from obtained income (except additional from the secured creditors) and except preferential creditors 2% of the paid amount, it to be computed to unsecured creditors. Prepare the last statement of the liquidators. Show the required calculation.

OR

3 Jamnesh Ltd. went into voluntary liquidation on 31-3-2017 **15** and their position is given below :

- 2,000, 6% preferential shares of Rs. 100 each fully paid.	
- 1,000, equity shares of Rs. 100 each fully paid.	
- 1,000, equity shares of Rs. 100 each, Rs. 60 per share paid-up.	
- Calls in arrears	6,000
- Calls in advance	4,000
- Total assets realised	3,00,000
- Sundry creditors (Secured)	40,000
- Sundry creditors (unsecured)	20,000
- Preferential creditors	8,000

There is arrear of preference dividend for one year which has preferential claim over equity-holders.

The liquidator made necessary call on partly paid shares and received in full.

You are required to prepare :

- (A) Statement showing determination of call amount.
- (B) Liquidator's final statement of account.

4 Write notes : (Any Two)

15

- (1) Discuss the responsible factors for Computerised Accounting System.
- (2) Difference between Govt. Accounting System and Commercial Accounting System.
- (3) Narrate the essential details for the Computerised Accounting System.
- (4) Treasury.
- (5) Supplementary Grant.
- (6) Government Accounting Standard Advisory Board.
